

אַלְדָּנוֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֵשֶׂת

פְּרָשַׁת תְּצַוָּה

הַס"ד, אֲדִיּוֹן קכ"א

עַל אֲתֵר לְמֵלֵא אַחַר דְּבַרְיָה. שְׁמַעָה הַרְבֵּנִית הַצְדֻקְנִית אֶת הַדְּבָרִים וְנִזְדַּעְקָה מִבֵּין הַכֹּסְתוֹת בְּהֵם הִיְתָה מְעֻטָּפֹת: חֹס וְשְׁלוֹם! בְּרַצוֹנִי לְשֵׂאת וּלְסַבֵּל בְּעֵבֹר אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! כְּשִׁיצָא רַבֵּי בְרוּךְ מִשֵּׁם הַמְּשִׁיךְ אֶת דְּרָכּוֹ אֶל הָעִיר סְדִיגוּרָה, לְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ שֶׁל הַצְדִּיק הַרַה"ק רַבֵּי יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'וֹן זִיע"א. כְּבוֹאוֹ נִדְּהֵם לְמִצּוֹא גַם שֵׁם בֵּית קָר וּבִלְתֵּי מִסָּק. נִעֲנָה הַצְדִּיק מְרוֹז'וֹן וְאָמַר לְרַבֵּי בְרוּךְ: בּוֹדֵאִי מִתְפַּלְאִים הַנֶּכֶם עַל שְׂאִין מִחֲמָמִים אֶת הַבַּיִת, וּבְכֵן תִּדְעוּ כִּי בַמְדִינָה רְחוֹקָה מִכָּאן זְקוּקִים אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְרַחֲמִים מְרַבִּים, וְתִקְוֹתֵנוּ כִּי עַל יְדֵי סְגוּף זֶה שְׁקַבְּלֵנוּ עַל עֲצֻמְנוּ נִיכַל לְהַעֲבִיר מֵעֲלֵיהֶם אֶת רַע הַגְּזֵרָה. זֶה לָנוּ עֲשָׂרָה שָׁבוּעוֹת שְׁיוֹשְׁבִים אָנוּ בְּקַר הַנּוֹרָא הַזֶּה וְעוֹד שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת לְפָנֵינוּ. וְתִדְעוּ אִף זֹאת, כִּי מְלַבְּדֵנוּ אִין מִי שְׁיִוְדַע מִכָּהּ כִּי אִם עוֹד צְדִיק אֶחָד בְּלָבָד בְּדוֹר! וְהִיא זֶה כְּמוֹבֵן הַרַה"ק רַבֵּי מְרֻדְכִי מְנַדְבוּרְנָה זִיע"א. וּמִפִּי שֶׁל רַבֵּי בְרוּךְ שִׁשְׁמַע אֶת הַדְּבָרִים מִפִּי אוֹתָם צְדִיקֵי עֲלִיוֹן שִׁמְסְרוּ אֶת נַפְשָׁם לְמַעַן כָּלֵל יִשְׂרָאֵל הוּא שְׁנַתְפָּרֵס עֲנִין מִפְּלֵא זֶה.

'רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַרִינִי מִבְּקֵשׁ לֵהִיּוֹת כְּפֶרֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל'

מִהֲלָמָה כְּבָדָה נִתְּכָה עַל יְהוּדוֹת בּוֹקוּבִינָה עִם כְּבוֹשׁ הַרוֹסִים. הַכּוֹבָשִׁים שְׁדָדוּ וּבָזְזוּ אֶת בְּתֵי הַיְהוּדִים וְהִמִּיטוּ חֲרָב וְהָרַס בְּכָל מְקוֹם בָּאֵם. צַעַר וּמִצּוּקָה, יָגוֹן וְאַנְחָה, הִיוּ מְנוֹת חֲלָקִים שֶׁל הַיְהוּדִים בְּתַקוּפָה הַהִיא. מוֹבֵן שֶׁצַּעְרוּ שֶׁל הַרַה"ק רַבֵּי יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'וֹן זִיע"א, בְּעַל אֶהֱבֵת יִשְׂרָאֵל! הִיא גְדוֹל פִּי כְּמָה, שְׁהָרִי אֲלֵיו פָּנוּ הַמוֹנִי יִשְׂרָאֵל לְשִׁפּוֹךְ אֶת מְרֵי שִׁיחָתָם וְאַמְתָּחוֹת צְרוּתֵיהֶם. בְּתַקוּפָה הַקְּשָׁה הַהִיא, בְּאֶחָד מֵאוֹתָם הַיָּמִים, הִתְהַלֵּךְ הַרַה"ק בְּחִדְרוֹ אָנָּה וְאַנְהָ, פָּנָיו מִשְׁלָהֲבִים וּבוֹעֲרִים כְּלִפִּיד אֵשׁ וְכִלּוֹ מִתְרַגֵּשׁ. לְפִתְעַ הַכְרִיז וְאָמַר: 'רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַרִינִי מִבְּקֵשׁ לֵהִיּוֹת כְּפֶרֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל'. וּבִזְהָ נַחָה דַּעְתּוֹ וַיִּצָּא לְרַגְעִים מִסְפָּר. מִשְׁמָשׁוֹ הַנֶּאֱמָר ר' יוֹסֵף שְׁכֵטֵר ז"ל שֶׁעָמַד בְּצַד,

צְדִיקֵי עֲלִיוֹן שִׁמְסְרוּ אֶת נַפְשָׁם לְמַעַן כָּלֵל יִשְׂרָאֵל הַדְּבָר הָיָה בְּרֵאשִׁית שְׁנוֹת נְשִׂאוֹתוֹ שֶׁל הַרַה"ק רַבֵּי מְרֻדְכִי מְנַדְבוּרְנָה זִיע"א, בְּהִיּוֹתוֹ כְּבֵן עֶשְׂרִים וְשֵׁבַע שָׁנִים. בְּעֲצוּמוֹ שֶׁל חֲרָף קֶשֶׁה, הִקָּר שְׁלֹט בְּכַפָּה וְקָרַח נוֹרָא מִלֵּא אֶת הַחוּצוֹת, הִגִּיעַ וּבֵא לְמַעוֹנוֹ שֶׁל הַרַה"ק רַבֵּי מְרֻדְכִי זִיע"א אֶחָד מִזְקֵנֵי הַחֲסִידִים שְׁבַדוֹר, רַבֵּי בְרוּךְ, אֲשֶׁר זָכָה עוֹד לְהַקְבִּיל אֶת פְּנֵי הַצְדִּיק הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא רַבֵּי אַבְרָהָם הַמְּלֵאךְ זִיע"א בְּנוֹ שֶׁל הַמַּגִּיד הַגְּדוֹל מִמַּעֲזְרִיטֵשׁ זִיע"א.

עִם עֲלוֹת רַבֵּי מְרֻדְכִי עַל כֶּסֶם הַהִנְהָגָה מִגִּיעַ הָיָה אוֹתוֹ חֲסִיד כְּפַעַם בְּפַעַם לְנַדְבוּרְנָה לְהַנּוֹת מִזִּיו הוֹדוֹ וּקְדוּשָׁתוֹ. וְהֵנָּה כְּבֵא רַבֵּי בְרוּךְ אֶל הַבַּיִת, נִחְרַד הַחֲסִיד הַיִּשִׁישׁ לְמִצָּא אֶת הָאֵחׁ שׁוֹבֵתָת. אִף לֹא כָּפִים עַץ אֶחָד לְרַפּוּאָה בּוֹעֵר בָּהּ, וְהִקָּר הַשׁוֹרֵר בְּבֵית מִגִּיעַ עַד לְאִמָּה. בְּקֶרֶן זֹוִית שְׁבַחְדָּר הַבְּחִין הַחֲסִיד בְּרַבֵּנִית הַצְדֻקָּת, בֵּת עֲשִׂירִים עֲנוּגָה, כִּיָּאָה לְבֵית אָבִיהָ רַבָּה שֶׁל יָאִסִּי, כְּשֶׁהִיא יוֹשֵׁבֶת עֲטוּפָה בְּשִׁמְכוֹת עַד לְמַעֲלָה רֵאשׁ, רוֹעֵדָת כָּלָה מִקּוֹר וּמַעֲיִינָהּ נִתּוּנִים לְסַפֵּר 'צְאִינָה וְרֵאִינָה' שְׁלִפְנֵיהָ.

הַצֵּטְעָק רַבֵּי בְרוּךְ אֶל תּוֹךְ חִדְרוֹ שֶׁל רַבֵּי מְרֻדְכִי וְאָמַר: רַבֵּי, גִּיווֹאֵלֵד! הִתִּינַח אֲתָם בְּרַצוֹנְכֶם לְסַגֵּף אֶת נַפְשְׁכֶם, שְׁבוּ וְהִתְעַנוּ לְכֶם כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם, אוֹלָם עֲלוּבָה זֹו, בֵּת עֲשִׂירִים מִפְּנֵקֶת שְׁכָמוֹתָהּ, מַה פִּשְׁעָה וּמַה חֲטָאתָה כִּי צְרִיכָה הִיא לְסַבֵּל כָּל זֹאת?

הַצִּיץ רַבֵּי מְרֻדְכִי בְּפָנֵי הַחֲסִיד הַמְּסוּר וְהַשִּׁיב לוֹ בְּנִיחוּתָא: הַצְדֵּק עִמְכֶם. אֲלֵא שֶׁהַדְּבָר נַעֲשָׂה בְּהַסְפָּמָתָה הַמְּלֵאָה. וְגוּפָא דְעוֹבְדָא הַכִּי הוּי: בַּמְדִינָה אַחַת, רְחוֹקָה מִכָּאן אַרְבַּע מֵאוֹת פָּרָסָה, זְקוּקִים אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם מְרַבִּים, בְּגִין גְּזֵרָה רַעָה שְׁנַגְזְרָה עֲלֵיהֶם. קַבְּלֵנוּ אִפּוֹא עַל עֲצֻמְנוּ לְסַגֵּף אֶת עֲצֻמְנוּ שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר שָׁבוּעוֹת, לְבִלְתֵּי חֲמָם אֶת הַבַּיִת, לְכַפֵּר בְּכָהּ עַל נַפְשוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁבָאוֹתָה הַמְדִינָה. תִּשְׁעָה שָׁבוּעוֹת כְּבָר חֲלַפּוּ עֲלֵינוּ כָּהּ, וְעוֹד אַרְבַּעָה שָׁבוּעוֹת לְפָנֵינוּ. וְעַתָּה, אִם אִף תֵּאמַר הַרְבֵּנִית כִּי כֶּשֶׁל כַּח הַסְבֵּל וְכִי חִפְצָה הִיא לְהַחֵם אֶת הַבַּיִת, הַנְּנִי

נְשָׂמָה נִפְשׁוֹ עֵבוֹר יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה חֶלֶק מֵהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה

אֶלָּא שְׂכַבְרֵי הָאֵיר עֵינָנו הֵרָה"ק הַחֲדוּשִׁי הַרִי"ם מַגּוֹר זִיע"א כִּי חֲלִילָה לֹמֵר שְׁהִיָּה בְּכָה עֹנֵשׁ לַמַּשָּׁה רַבְּנָה, אֶלָּא אֲדַרְבֵּה הִיָּה לוֹ בְּכָה עֲלוּי נִפְלָא, שְׁנַהֲפֹךְ לַהֲיִוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּעֶצְמָהּ, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ (לִיקוּטֵי הַרִי"ם, פֶּרֶשֶׁת תְּצַוהוּ): אֵיִתָּא בְּמִדְרָשׁ מִפְּנֵי שְׂאָמַר מַשָּׁה רַבְּנָה ע"ה 'מַחְנֵי נָא', לְכָה לֹא נִזְכָּר שְׁמוֹ בְּפֶרֶשׁה זֹה. וּפְלָא, וְכִי ח"ו הִיָּה נִדְּנֹד חֲטָא בְּזֶה שְׂבִקְשׁ רַחֲמִים עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל.

וַיֵּשׁ לֹמֵר הַפְּרוּשׁ בְּזֶה, עַל פִּי דְרָשׁ חו"ל ב"ב"ק (סא). 'וַיִּתְּאוּ דְּוִיד וַיֹּאמֶר מִי יִשְׁקֵנִי מִיָּם מְבוּר וְגו' וַיִּסַּף אֶתֶם לֵה' (שְׁמוּאֵל ב' כ"א טו-טז), דְּאִמְרִינְהוּ מִשְׁמִיָּה דְגִמְרָא 'כָּל הַמוֹסֵר עֲצָמוֹ לְמוֹת עַל דְּבָרֵי תּוֹרָה אֵין אוֹמְרִים הֲלָכָה בְּשִׁמוֹ, וְהִטְעַם בְּזֶה, כִּי כָּל תַּלְמִיד חֲכָם הַמֵּיגַע עֲצָמוֹ וּמַחְדֵּשׁ תּוֹרָה, מִכָּל מְקוֹם הוּא גוֹף חוֹצֵץ בְּצַד מַה מֵהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּעֶצְמוֹתָהּ, לְכָה נִזְכָּר שְׁמוֹ עַל הֲלָכָה שְׂזָכָה פְּלוּנִי. מַה שְׂאִין כֵּן הַמוֹסֵר נִפְשׁוֹ הוּא כְּמֵאן דְּלִיתָא מַמְשׁ, וְכָל חֵיטוֹ נִדְּבַק בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל אֲפֻשְׁרוֹתָהּ, לְכָה נַעֲשֶׂה מְזָה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עֲצָמָה בְּלִי שׁוּם גוֹף כָּלֵל.

וְכֵן הִיָּה גַבֵּי מַשָּׁה רַבְּנָה ע"ה, הֵגַם שְׁהִיָּה תַמִּיד מְלֵא דְּבִקּוּת, מְכָל מְקוֹם נִקְרָא מַחְצִיזוֹ וְלִמְטָה אִישׁ (דב"ר י"א ד), וְכַשְׂמֵסֵר נִפְשׁוֹ עֵבוֹר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל ב'מַחְנֵי נָא', זָכָה לְהִדְבֵּק כְּלוּ, שְׂלֵא נִקְרָא בְּבַחֲנֵינָא אִישׁ, רַק הוּא הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מַמְשׁ, לְכָה נֹאמַר 'וְאֵתָה תְּצַוֵּה' וְאֵתָה הַקְּרַב' שְׁהוּא מַמְשׁ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

אֲשֶׁר רָאָה וְשָׁמַע אֶת הַדְּבָרִים הַלֵּלוּ, לֹא יָכוֹל הִיָּה לְהִתְאַפֵּק יוֹתֵר וּפְרִץ בְּבִכֵי מַר. הֵרָה"ק רַבֵּי בְּרוּךְ מַסְעֵרֵט וַיִּזְנִיץ זִיע"א, בְּנוֹ שֶׁל רַבְּנָה, שְׁנַכְנַס לְחֹדֵר וּמְצָא אֶת ר' יוֹסֵף בּוֹכָה, הַפְּצִיר בּוֹ שְׁיִגְלָה פֶּשֶׁר בְּכִיו, וּבְשִׁמְעוֹ כָּל זֹאת נִחְרַד גַּם הוּא לְמַשְׁמַע אֲזוּנָיו.

מִסִּירוֹת נִפְשׁוֹ שֶׁל מַשָּׁה רַבְּנָה

בַּחֲנִינָה מִפְּלָאָה זֹה שֶׁל מִסִּירוֹת נִפְשׁוֹ שֶׁל מַשָּׁה רַבְּנָה, רַעֲיָא מְהֵימְנָא, אָנוּ מוֹצְאִים בְּפֶרֶשֶׁת תְּצַוֵּה, וְכַפִּי שְׂפִתָּב רַבְּנָה בְּעַל הַטּוֹרִים בַּתְּחִלַּת הַפֶּרֶשָׁה: לֹא הִזְכִּיר מַשָּׁה בְּזֶה הַסֵּדֶר, מַה שְׂאִין כֵּן בְּכָל הַחֲמֵשׁ, שְׁמַשְׁעָה שְׁנוּלַד מַשָּׁה אֵין סֵדֶר שְׂלֵא הִזְכָּר בָּהּ. וְהִטְעַם, מַשׁוּם שְׂאָמַר (שְׁמוֹת ל"ב ל"ב) 'מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כְּתִבְתָּ, וְקָלַלְתָּ חֲכָם אֲפִילוֹ עַל תְּנַאי בְּאֵה (מִכּוֹת י"א), וְנִתְקַיְּם בְּזֶה.

הַרְמֵז בְּמַה שְׁחַל ז' בְּאֶדֶר בְּפֶרֶשֶׁת תְּצַוֵּה

וַיְדַבֵּר פְּלָא, שְׂבִדְרָךְ כָּלֵל מְזַדְּמֵן יוֹמָא דְּהַלּוּלָא שֶׁל מַשָּׁה רַבְּנָה בְּפֶרֶשָׁה זֹה, כְּתַב הֵרָה"ק רַבֵּי יִשְׂרָאֵל מְקוּזְנִיץ זִיע"א בְּסִפְרוֹ 'עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל' (פֶּרֶשֶׁת וַיְחִי): שְׁעַל פֶּרֶשָׁה אַחַת, סֵדֶר תְּצַוֵּה, שְׂלֵא נִזְכָּר בְּכָל הַפֶּרֶשָׁה שֵׁם מַשָּׁה רַבְּנָה ע"ה אֲדוּן הַנְּבִיאִים, וְנִזְכָּר הַפְּלָא בְּסִפְרֵי הַזֹּהַר"ק (ח"ג רמז) וּבְסִפְרֵי קַבְלָה, וְאָמְרוּ שֵׁם, כִּי הַצְּדִיק בְּדַבּוּרוֹ עוֹשֶׂה רֶשֶׁם, וּמַצִּינּוּ בַּתּוֹרָה דְּבָרֵי מַשָּׁה רַבְּנָה ע"ה שְׁגוֹר עַל עֲצָמוֹ 'וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ' וְגו', וְנִתְקַיְּם קֶצְתוֹ עַל כָּל פְּנִים לְהַפְקֵד שְׁמוֹ מִפֶּרֶשָׁה אַחַת עֵין בְּדַבְרֵיהֶם. וְלִדְעֵתִי יֵשׁ גַּם כֵּן אֵיזָה רְמֵז לְזֶה מַה שְׂבָרַב הַשְּׁנִים מִהַקְּבִיעוֹת חַל ז' בְּאֶדֶר שְׁהוּא יוֹם הַסְּתַלְקוּתוֹ שֶׁל אֲדוּן הַנְּבִיאִים בְּשַׁבּוּעַ שְׁקוּרִין סֵדֶר תְּצַוֵּה דֵּק וְתַשְׁכַּח, וְאֵיִדִּי דְשִׁיכֵי אֶהְדִּי מִיתְרַמֵּי אֶהְדִּי.

שו"ת קטר

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

חידון אֵלֶּ? נֹת - נושא פרסים
איזה בגד מבגדי הכהנה מתאר בפרשה זו במלה "עבות", שפרושה קלוע?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
פרשת מקץ:
ה' מושי הולצמן מבית שמש.

פתרון החידה - פרשת מקץ:
ש. באיזה הקשר מוזכרים סוגים שונים של 'פיצוחים' בפרשתנו.
ת. בוטנים ושקדים היו חלק מהמנחה שיעקב שלח ליוסף.

